

การพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 2

THE DEVELOPMENT OF GUIDELINE FOR STUDENT ACTIVITIES IN GUIDANCE ACTIVITIES FOR SCHOOL UNDER OFFICE OF NONGBUALUMPOO PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA ZONE 2

ปัทสรารณ ระวี^{1*} และธัญญธร ศรีวิเชียร²
Papatsaraporn Rava^{1*} and Thanyatorn Sriwichien²

Received : 6 March 2019

Revised : 6 June 2019

Accepted : 7 June 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 และ 2) พัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ประชากร ได้แก่ ครู ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2561 จำนวน 639 คน จากจำนวนโรงเรียน 32 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2561 จำนวน 242 คน ได้จากการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 และศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา ระยะที่ 2 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับ

¹หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

²ภาควิชาการบัญชี คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹Master of Education Program in Educational Administration and Development
Faculty of Education Mahasarakham University

²Department of Accounting Faculty of Mahasarakham Business School Mahasarakham University

*ผู้พิมพ์ประสานงาน E-mail: Papatsaraporn@gmail.com

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 มีองค์ประกอบของกิจกรรมแนะแนว 5 ด้าน คือ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูล $PNImodified = 0.31$ 2) ข้อมูลสารสนเทศ $PNImodified = 0.32$ 3) การให้คำปรึกษา $PNImodified = 0.36$ 4) การจัดวางตัวบุคคล $PNImodified = 0.42$ 5) การติดตามผลและประเมินผล $PNImodified = 0.40$ สภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 โดยรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ข้อมูลสารสนเทศ 2) การเก็บรวบรวมข้อมูล 3) การให้คำปรึกษา 4) การจัดวางตัวบุคคล และ 5) การติดตามผลและประเมินผล ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนวสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) การให้คำปรึกษา 2) การจัดวางตัวบุคคล 3) ข้อมูลสารสนเทศ 4) การเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับ และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ 5) การติดตามผลและประเมินผล

2. ผลการประเมิน การพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 พบว่าโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 4) การจัดวางตัวบุคคล 3) การให้คำปรึกษา 5) การติดตามผลและประเมินผล 2) ข้อมูลสารสนเทศ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับ ส่วนความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 4) การจัดวางตัวบุคคล 5) การติดตามผลและประเมินผล 3) การให้คำปรึกษา 2) ข้อมูลสารสนเทศ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับ

คำสำคัญ: กิจกรรมแนะแนว แนวทางการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study current and desirable conditions of organizing guidance activities for learner development for educational institutions under the Nongbualamphu Primary Education Service Area Zone 2 and 2) to develop the guidelines of organizing guidance activities for learner development for educational institutions under the Nongbualamphu Primary Education Service Area Zone 2. Data collection was divided into two phases. Phase one was to collect data from the sample

of opportunity extension schools under the Nongbualamphu Primary Education Service Area Zone 2 and to study schools that have implemented the practices of organizing guidance activities for learner development. Data were analyzed using statistics including percentage, mean, standard deviation, and content analysis. Phase two was to evaluate the suitability and feasibility of the guidelines of organizing guidance activities for learner development for educational institutions under the Nongbualamphu Primary Education Service Area Zone 2. The evaluation was conducted by five experts. Data were analyzed using statistics including mean and standard deviation. The population of this research was 639 teachers at 32 opportunity extension schools under the Nongbualamphu Primary Education Service Area Zone 2 working in the academic year 2018. The sample of this research was 242 teachers in opportunity extension schools under the Nongbualamphu Primary Education Service Area Zone 2 working in the academic year 2018. The sample size was determined based on Krejcie & Morgan's table and the sample was selected based on a simple random sampling.

The results of this research indicated as follows:

1. The guidance activities for learner development for educational institutions under the Nongbualamphu Primary Education Service Area Zone 2 were organized with five components: 1) data collection $PNImodified = 0.31$, 2) information $PNImodified = 0.32$, 3) counseling $PNImodified = 0.36$, 4) personal placement $PNImodified = 0.42$, and 5) follow-up and evaluation $PNImodified = 0.40$. Current condition of organizing guidance activities for learner development for educational institutions under the Nongbualamphu Primary Education Service Area Zone 2 for both overall and individual aspects was at a moderate level. An aspect with the highest mean was 1) information, followed by 2) data collection, 3) counseling, 4) personal placement, and 5) follow-up and evaluation, respectively. Overall desirable condition of organizing guidance activities for learner development for educational institutions under the Nongbualamphu Primary Education Service Area Zone 2 was at the highest level. When individual aspects were considered, an aspect with the highest mean was 1) counseling, followed by 2) personal placement, 3) information, 4) data collection, respectively. An aspect with the high level was 5) follow-up and evaluation.

2. The results of evaluating the developing the guidelines of organizing guidance activities for learner development for educational institutions under the Nongbualamphu Primary Education Service Area Zone 2 showed as follows. Overall suitability was at the highest level. When individual aspects were considered, suitability and feasibility was at the highest level. An aspect with the highest level of suitability

was 4) personal placement, followed by 3) counseling, 5) follow-up and evaluation, 2) information, and 1) data collection, respectively. Overall feasibility was at the highest level. When individual aspects were considered, an aspect with the highest level of feasibility was 4) personal placement, followed by 5) follow-up and evaluation, 3) consulting, 2) information, and 1) data collection, respectively.

Keywords: Guidance Activities, Guideline, Guideline for Student Activities

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนเพื่อบูรณาการ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” โดยให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ พื้นฐานของการมีสถาบันทางสังคมที่เข้มแข็ง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

การจัดการศึกษาของประเทศไทยปัจจุบันใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีส่วนสำคัญอันจะช่วยให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ ทักษะจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาตนเองเพื่อเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะชีวิต และเป็นคนมีความสุขในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ (กรมวิชาการ, 2551) การจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว จึงเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม โดยนำไปบูรณาการในการจัดการกิจกรรมตามลักษณะของกิจกรรมแนะแนวที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กรมวิชาการ, 2551) รายงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ปีการศึกษา 2560 พบว่า นักเรียนที่เข้าสู่วัยรุ่น มีปัญหาด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นสังคมนอกเมือง นักเรียนส่วนใหญ่อยู่กับยาย ผู้ปกครองจะให้ความไว้วางใจครูในการดูแลรับผิดชอบพฤติกรรมของนักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2, 2560) กิจกรรมแนะแนวจึงเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการแนะแนว คือเป็นกระบวนการที่มุ่งสร้างเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคลค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเอง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัย ซึ่งอยู่ในฐานะผู้รับผิดชอบงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนขยายโอกาส ได้ทำงานร่วมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่บางครั้งเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นหลายอย่าง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาแนวทางการจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 ขึ้น เพื่อปรับพฤติกรรมของนักเรียนให้เหมาะสมทั้งร่างกายและจิตใจ เพื่อจะช่วยให้เด็กเป็น คนดี คนเก่ง เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม และเป็นพลเมืองที่ดีของชาติต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

1. การพัฒนาแนวทาง หมายถึง กลวิธีในการปฏิบัติงานที่มีระเบียบ แบบแผน ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น
2. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างเป็นกระบวนการ ด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย ในการพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งสร้างเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต พลุกพล่านคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข
3. กิจกรรมแนะแนว หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาความสามารถของตนเสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญาและการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมประเทศชาติได้อย่างมีความสุข ตามองค์ประกอบของกิจกรรมแนะแนว 5 ด้าน คือ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูล 2) ข้อมูลสารสนเทศ 3) การให้คำปรึกษา 4) การจัดวางตัวบุคคล และ 5) การติดตามผลและประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2561 จำนวน 639 คน จากจำนวนโรงเรียน 32 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2561 จำนวน 242 คน ได้จากการเปิดตารางของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 และศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถาม แล้วร่างแบบสอบถามโดยใช้ประเด็นขององค์ประกอบ และตัวชี้วัดจากการสังเคราะห์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนวมาเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่า IOC อยู่ในระดับ 0.80 - 1.00 มาปรับปรุง และนำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทุกข้อทั้งฉบับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

3. วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สันตามวิธี Item Total Correlation โดยเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยเกณฑ์ความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้จะมีค่าตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับสภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว มีค่าเท่ากับ 0.95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับสภาพพึงประสงค์ของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว มีค่าเท่ากับ 0.97

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหาร ครูแนะแนว อื่น ๆ เป็นต้น

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษา จำนวน 48 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การแปลความหมายคะแนนมี 5 ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีระดับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีระดับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีระดับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงมีประสงค์ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีระดับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีระดับสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

2. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีดำเนินการ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว ใช้สัมภาษณ์โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี ด้านกิจกรรมแนะแนวระดับประเทศในปีการศึกษา 2559 จำนวน 3 แห่ง ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป และความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว ซึ่งมีส่วนประกอบดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตำแหน่งและสถานที่ทำงานของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนวเป็นคำถามปลายเปิดจำนวน 7 ข้อคำถาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ระยะที่ 2 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาหลักการ วิธีการสร้างแบบประเมิน แล้วร่างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนวสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2

2. นำแบบประเมิน เสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านตรวจแล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนวสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบบเติมคำ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 องค์ประกอบ ทั้งหมด 69 ข้อ กำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัยจะแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนวสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 โดยรวมและรายด้าน

องค์ประกอบของการจัดกิจกรรม แนะแนว	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การเก็บรวบรวมข้อมูล	3.45	0.58	ปานกลาง	4.53	0.56	มากที่สุด
2. ข้อมูลสารสนเทศ	3.47	0.88	ปานกลาง	4.58	0.63	มากที่สุด
3. การให้คำปรึกษา	3.39	0.64	ปานกลาง	4.61	0.54	มากที่สุด
4. การจัดวางตัวบุคคล	3.25	0.76	ปานกลาง	4.60	0.55	มากที่สุด
5. การติดตามผลและประเมินผล	3.19	0.80	ปานกลาง	4.48	0.63	มาก
รวม	3.35	0.73	ปานกลาง	4.56	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.73) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.47$,

S.D. = 0.88) 2) การเก็บรวบรวมข้อมูล ($\bar{X}$ = 3.45, S.D. = 0.58) 3) การให้คำปรึกษา ($\bar{X}$ = 3.39, S.D. = 0.64) 4) การจัดวางตัวบุคคล ($\bar{X}$ = 3.25, S.D. = 0.76) และ 5) การติดตามผลและประเมินผล ($\bar{X}$ = 3.19, S.D. = 0.80) ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนวสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.58) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) การให้คำปรึกษา ($\bar{X}$ = 3.61, S.D. = 0.54) 2) การจัดวางตัวบุคคล ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = 0.55) 3) ข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X}$ = 3.58, S.D. = 0.63) 4) การเก็บรวบรวมข้อมูล ($\bar{X}$ = 3.53, S.D. = 0.56) ตามลำดับ และอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ 5) การติดตามผลและประเมินผล ($\bar{X}$ = 3.48, S.D. = 0.63) แสดงให้เห็นว่า สภาพปัจจุบันของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 โดยภาพรวมมีการดำเนินงานเป็นบางส่วน ในระดับปานกลางและยังไม่สามารถดำเนินงานสมบูรณ์ครบทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้านระดับมาก 1 ด้าน แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้การดำเนินงานของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว มีการดำเนินงานมากที่สุดในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลสารสนเทศ การให้คำปรึกษา การจัดวางตัวบุคคลและในระดับมากในด้านการติดตามผลและประเมินผล

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 ดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNImodified) และลำดับความต้องการจำเป็น

องค์ประกอบ ของการจัดกิจกรรมแนะแนว	D (สภาพ ปัจจุบัน)	I (สภาพที่ พึงประสงค์)	PNImodified	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
1. การเก็บรวบรวมข้อมูล	3.45	4.53	0.31	5
2. ข้อมูลสารสนเทศ	3.47	4.58	0.32	4
3. การให้คำปรึกษา	3.39	4.61	0.36	3
4. การจัดวางตัวบุคคล	3.25	4.60	0.42	1
5. การติดตามผลและประเมินผล	3.19	4.48	0.40	2

จากตารางที่ 2 ซึ่งว่าลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 4) การจัดวางตัวบุคคล

5) การติดตามผลและประเมินผล 3) การให้คำปรึกษา 2) ข้อมูลสารสนเทศ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนวสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 ควรพัฒนาด้านการจัดวางตัวบุคคลเป็นลำดับแรก ด้านการติดตามผลและประเมินผลเป็นลำดับที่สอง การให้คำปรึกษาเป็นลำดับที่สาม ข้อมูลสารสนเทศเป็นลำดับที่สี่ และการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นลำดับสุดท้าย

ระยะที่ 2 ผลการประเมินการพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนวสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนวสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย

ที่	แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4.	การจัดวางตัวบุคคล	4.72	0.25	มากที่สุด	4.63	0.23	มากที่สุด
5.	การติดตามผลและประเมินผล	4.70	0.21	มากที่สุด	4.62	0.26	มากที่สุด
3.	การให้คำปรึกษา	4.71	0.37	มากที่สุด	4.60	0.29	มากที่สุด
2.	ข้อมูลสารสนเทศ	4.67	0.41	มากที่สุด	4.55	0.34	มากที่สุด
1.	การเก็บรวบรวมข้อมูล	4.59	0.36	มากที่สุด	4.51	0.33	มากที่สุด
รวม		4.69	1.18	มากที่สุด	4.58	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 แสดงว่าการพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 4) การจัดวางตัวบุคคล 3) การให้คำปรึกษา 5) การติดตามผลและประเมินผล 2) ข้อมูลสารสนเทศ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับ ส่วนความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 4) การจัดวางตัวบุคคล 5) การติดตามผลและประเมินผล 3) การให้คำปรึกษา 2) ข้อมูลสารสนเทศ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนวสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว ตามการสังเคราะห์องค์ประกอบ 5 ด้าน และการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี นำมาให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ จนได้แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนวสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 2 มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้มากที่สุดในทุกด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางปฏิบัติในแต่ละด้านตามลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ด้านที่ 4 การจัดวางตัวบุคคล มีการจัดวางตัวนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน ด้านการศึกษาจัดวางตัวนักเรียน ให้ได้รับทุนการศึกษา ทุนอาหารกลางวัน การจัดวางตัวนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนด้านอาชีพ จัดวางตัวนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนด้านส่วนตัวและสังคม จัดวางตัวนักเรียนที่กำลังสำเร็จการศึกษา ด้านการศึกษา จัดวางตัวนักเรียนที่กำลังสำเร็จการศึกษา ด้านอาชีพ จัดวางตัวนักเรียนที่กำลังสำเร็จการศึกษา ด้านส่วนตัวและสังคม สอดคล้องกับ เกศรา นื่องคะนิง (2560) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20 ผลการศึกษาพบว่าแนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20 ด้านการให้คำปรึกษา มี 8 รายการ เช่น การจัดวางตัวนักเรียนที่กำลัง ศึกษาอยู่ในโรงเรียนด้านการศึกษา การจัดวางตัวนักเรียน ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนด้านอาชีพ การจัดวางตัวนักเรียนด้านสังคม-ส่วนตัว ภายในโรงเรียน การจัดนักเรียน เข้ารับ ทุนเรียนดี/ทุนขาดแคลน/ทุนพระราชทาน เป็นต้น

ด้านที่ 5 การติดตามผลและประเมินผล มีการติดตามผลและประเมินผล นักเรียนทั่วไป ผ่านการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน นักเรียนได้รับการแนะแนวไปแล้วจากแบบสอบถามแบบทดสอบ IQ EQ ความถนัด ความสนใจ นักเรียนที่ได้รับการศึกษาเป็นรายกรณีจากการสังเกตจากการสอบถามบุคคลที่เกี่ยวข้อง นักเรียนที่เลื่อนชั้นสูงขึ้นจากระเบียบสะสมของนักเรียน นักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้วโดยสำเร็จหลักสูตร จากการส่งแบบสอบถามไปยังนักเรียนที่จบการศึกษาไปแล้ว นักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้วโดยไม่สำเร็จหลักสูตรจากการสอบถามบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดนักเรียน สอดคล้องกับ พักรบ อำนวยผล (2552) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ในการปฏิบัติกิจกรรมแนะแนวผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ให้ข้อมูลการติดตามผลนักเรียนที่มาขอรับคำปรึกษาในการเลือกวิชาเรียนที่เหมาะสม กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เหมาะสม ติดตามนักเรียนที่ขาดเรียนบ่อย ติดตามผลการเรียนและติดตามผลนักเรียนที่ไปศึกษาต่อสถานศึกษาอื่น

ด้านที่ 3 การให้คำปรึกษา มีการให้คำปรึกษาด้านการเรียนโดยจัดตั้งกิจกรรมนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา (YC) ให้คำปรึกษาด้านการเรียนแก่เพื่อนนักเรียน จัดให้คำปรึกษาด้านการเรียนแก่นักเรียนที่เรียนอ่อน ให้ได้รับการซ่อมเสริม ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการศึกษาต่อ การขอทุนการศึกษา แก่นักเรียนจัดให้คำปรึกษา แก่นักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหาการเรียน ด้านการเงินให้คำปรึกษา

ในการใช้เงินอย่างรู้คุณค่า แก่นักเรียน ด้านสังคมจัดตั้งกิจกรรมนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา (YC) ให้คำปรึกษาด้านการเข้าสังคมแก่นักเรียน จัดให้คำปรึกษาแก่นักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา ด้านการเข้าสังคม ด้านอาชีพให้คำปรึกษาในชั่วโมงกิจกรรมแนะแนวด้านการเลือกอาชีพที่เหมาะสม แก่นักเรียน ด้านส่วนตัว ทั้งสุขภาพกาย-ใจ จัดให้คำปรึกษา แก่นักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา ด้านส่วนตัว ทั้งสุขภาพกาย-ใจ สอดคล้องกับ เกศรา น้อยคะนิง (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนา แนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20 ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการบริหารกิจกรรมแนะแนวโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20 ด้านการให้คำปรึกษา มี 3 รายการ คือ การให้คำปรึกษาด้านการศึกษา การให้คำปรึกษาด้านการเลือกอาชีพและการให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวและสังคม

ด้านที่ 2 ข้อมูลสารสนเทศ มีการให้ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อจัดหาเอกสารทางการเรียน สื่อ วับริกรในห้องแนะแนว การขอทุนการศึกษา การจัดนิทรรศการแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษา การจัดทำคู่มือนักเรียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร รายวิชา เพิ่มเติมและเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน ให้ความรู้ด้านอาชีพหรือการหารายได้เสริม ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพกาย-ใจ การปฏิบัติตัว จัดปฐมนิเทศ จัดทำคู่มือนักเรียน จัดอภิปราย ให้ความรู้ด้าน กฎระเบียบ การปฏิบัติตัว การปรับตัวในสังคมโดยเชิญศิษย์เก่าหรือสถานศึกษา มาให้ข้อมูล สอดคล้องกับ จรุงรักษ์ ยี่งู และคณะ (2561) ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบกิจกรรม การเรียนรู้ โดยโปรแกรมการฝึกควบคุมพฤติกรรมตนเองเพื่อ ลด ละ เลิก พฤติกรรมการสูบบุหรี่ ของผู้ป่วยยาเสพติดเด็กและวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า ก่อนให้ข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนารูปแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ การรวบรวมข้อมูลไม่เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลไม่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน หลังให้ข้อมูล สารสนเทศในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่าพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของผู้ป่วยยาเสพติด เด็กและวัยรุ่น สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ดีขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูล มีการเก็บรวบรวมประวัติส่วนตัวและครอบครัว ประวัติ การเรียน สุขภาพและอนามัย สติปัญญาความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ความต้องการ ค่านิยม ต่าง ๆ ประสพการณ์ต่าง ๆ ในการทำงานทั้งในและนอกโรงเรียน การปรับตัว บุคลิกภาพ คุณลักษณะ ส่วนตัว สอดคล้องกับ พักרב อำนวยผล (2552) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ในการปฏิบัติกิจกรรมแนะแนวผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมที่ปฏิบัติไว้ดังนี้ รวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้อง จัดทำระเบียบ สະสมของนักเรียน สำรวจปัญหาของนักเรียน ศึกษานักเรียนเป็นรายกรณีที่น่าสนใจ ทดสอบความถนัด ความสนใจ นำนักเรียนทัศนศึกษาแหล่งความรู้ จัดปฐมนิเทศแก่นักเรียนใหม่และปัจฉิมนิเทศ แก่นักเรียนที่สำเร็จการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารควรศึกษาและนำผลการวิจัยการพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 2 ไปเป็นกรอบในการปรับใช้ให้เข้ากับสถานศึกษาตามบริบทของตนเอง

2. ครูผู้สอน หรือครูที่ไม่ได้จบการศึกษาด้านแนะแนวโดยตรง สามารถนำผลการวิจัยและทำความเข้าใจคู่มือการพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนวสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานแนะแนวให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมให้การบริหารงานในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนวประสบความสำเร็จ เพื่อนำมาพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนว เพื่อให้ครูที่ไม่ได้จบแนะแนวโดยตรงสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกิจกรรมแนะแนวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: **คุรุสภาลาดพร้าว**.
- เกศรา น้อยคะนิง. (2560). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานแนะแนวโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จรูณรักษ์ ยี่ภู่ และคณะ. (2561). **การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยโปรแกรมการฝึกควบคุมพฤติกรรมตนเองเพื่อ ลด ละ เลิก พฤติกรรมการสูบบุหรี่ ของผู้ป่วยยาเสพติดเด็กและวัยรุ่น**. **วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์**. 8(1): 113-146.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พักรบ อำนวยผล. (2552). **การบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2. (2560). **แผนพัฒนาการศึกษา 2560**. หนองบัวลำภู: **พี.ที.นากลาง**.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564)**. กรุงเทพฯ: **สำนักนายกรัฐมนตรี**.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **คู่มือแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: **ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย**.